

ประมวลรายวิชา (Course Syllabus)

1. รหัสวิชา 2200224
2. จำนวนหน่วยกิต 3 (3-0-6)
3. ชื่อวิชา ประณีตศิลป์กับสังคมไทย
4. คณะ/ภาควิชา อักษรศาสตร์ / หน่วยบริหารวิชาอารยธรรมไทย
5. ภาคการศึกษา ตัน
6. ปีการศึกษา 2564
7. ชื่อผู้สอน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดินาร์ บุญธรรม
อาจารย์บุหลง ศรีกนก (อาจารย์พิเศษ)
8. เงื่อนไขรายวิชา -
9. สถานภาพของวิชา วิชาเลือก
10. ชื่อหลักสูตร อักษรศาสตรบัณฑิต
11. วิชาระดับ ปริญญาตรี
12. จำนวนชั่วโมงที่สอน / สัปดาห์
บรรยาย 3 ชั่วโมง อังคาร 13.00-16.00 น.
การบรรยายแบบออนไลน์ตลอดทั้งภาคการศึกษา

13. เนื้อหารายวิชา

ความคิดและเทคนิคการสร้างสรรคงานประณีตศิลป์เพื่อศาสนา ราชสำนัก และสามัญชน งานประณีตศิลป์ในฐานะส่วนหนึ่งของอารยธรรมไทย

14. ประมวลการเรียนรายวิชา

14.1 วัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม นิสิตสามารถ

เข้าใจความหมาย ประเภท และเอกลักษณ์ของงานประณีตศิลป์ไทย สามารถอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างงานประณีตศิลป์ประเภทต่างๆกับวิถีชีวิต สังคม ความคิด ความเชื่อ และภูมิปัญญาไทยได้

เนื้อหาวิชาโดยละเอียด

การเรียนการสอนโดยอาจารย์ประจำหน่วยวิชาอารยธรรมไทย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ดินาร์ บุญธรรม

สัปดาห์ที่ 1 วันอังคาร ที่ 10 สิงหาคม 2564

- พบนิสิตเพื่อแนะนำรายวิชา
- ความหมาย ประเภท และเอกลักษณ์ของงานประณีตศิลป์

สัปดาห์ที่ 2 วันอังคาร ที่ 17 สิงหาคม 2564

- งานประณีตศิลป์ราชสำนัก
- ความสำคัญของการสร้างงานประณีตศิลป์ในระดับราชสำนัก
- ภูมิหลังและพัฒนาการของการสร้างงานประณีตศิลป์ในราชสำนักไทย

สัปดาห์ที่ 3 วันอังคาร ที่ 24 สิงหาคม 2564

- งานประณีตศิลป์กับสถาบันพระมหากษัตริย์และราชสำนัก (1) :
ประณีตศิลป์เพื่อการตกแต่งพระราชฐานที่ประทับ / เครื่องอิสริยยศราชูปโภคประเภท
เครื่องทองและอัญมณี

สัปดาห์ที่ 4 วันอังคาร ที่ 31 สิงหาคม 2564

- งานประณีตศิลป์กับสถาบันพระมหากษัตริย์ราชสำนัก (2) :
เครื่องสูง พระราชบัลลังก์ประเภทต่างๆ ราชรถ ราชยาน เรือพระที่นั่ง

สัปดาห์ที่ 5 วันอังคาร ที่ 7 กันยายน 2564

- งานประณีตศิลป์กับสถาบันพระมหากษัตริย์และราชสำนัก (3) :
สิ่งของเครื่องใช้ในงานพระราชพิธี พิสดารภรณ์ งานเครื่องสด งานดอกไม้ใบตอง

สัปดาห์ที่ 6 วันอังคาร ที่ 14 กันยายน 2564

- งานประณีตศิลป์กับสถาบันศาสนา (1) :
งานตกแต่งสถาปัตยกรรมศาสนสถาน (หน้าบัน / บานประตูหน้าต่าง / ลายปูนปั้น /
งานประดับกระเบื้อง ฯลฯ)

สัปดาห์ที่ 7 วันอังคาร ที่ 21 กันยายน 2564 (อ. บุหลง ศรีกนก)

- งานประณีตศิลป์กับสถาบันศาสนา (2) : วัตถุเครื่องใช้ในพระพุทธศาสนาวัตถุเครื่องใช้ของพระสงฆ์

สัปดาห์ที่ 8 วันอังคาร ที่ 28 กันยายน 2564

- สอบกลางภาค เป็นข้อสอบแบบ take home อัปโหลดข้อสอบให้นิสิตทาง Blackboard ให้
เวลา

นิสิตทำข้อสอบ 7 วัน

สัปดาห์ที่ 9 วันอังคาร ที่ 5 ตุลาคม 2564

- ส่งงาน Take home ทาง CU Blackboard

การเรียนการสอนโดยอาจารย์พิเศษ : อาจารย์บุหลง ศรีกนก (ข้าราชการบำนาญ กรมศิลปากร

สัปดาห์ที่ 10 วันอังคาร ที่ 12 ตุลาคม 2564

- ทศนศึกษาดูงานประณีตศิลป์ราชสำนักและสถาบันพระพุทธศาสนาที่วัดพระเทพนิมมังคลาราม

สัปดาห์ที่ 11 วันอังคาร ที่ 19 ตุลาคม 2564

- ประณีตศิลป์เครื่องใช้ในพระพุทธศาสนา (และของพระสงฆ์)

สัปดาห์ที่ 12 วันอังคาร ที่ 26 ตุลาคม 2564

- ประณีตศิลป์ในพระพุทธรูป: พัดยศ พัดรอง และเครื่องประกอบสมณศักดิ์ (และตัวอย่างงาน ความเชื่อ ศาสนาอื่นในสังคมไทย)

สัปดาห์ที่ 13 วันอังคาร ที่ 2 พฤศจิกายน 2564

- ประณีตศิลป์กับการเมืองการปกครองภายในรัฐและระหว่างรัฐ

สัปดาห์ที่ 14 วันอังคาร ที่ 9 พฤศจิกายน 2564

- ประณีตศิลป์กับการบันเทิงในสังคมไทย

สัปดาห์ที่ 15 วันอังคาร ที่ 16 พฤศจิกายน 2564

- ประณีตศิลป์กับระบบเศรษฐกิจไทยในฐานะสินค้าและอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

สัปดาห์ที่ 16 วันอังคาร ที่ 23 พฤศจิกายน 2564

- สอบปลายภาค เป็นข้อสอบแบบ take home อัฟโหลดข้อสอบให้นิสิตทาง Blackboard ให้เวลา นิสิตทำข้อสอบ 10 วัน

14.3 วิธีจัดการเรียนการสอน

- บรรยาย ร้อยละ 50
- การบรรยายเชิงอภิปราย ร้อยละ 25
- การให้นิสิตสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการค้นคว้า ร้อยละ 15
- การสอบกลางภาค

14.4 สื่อการสอน

- หนังสือภาษาไทย
- หนังสือภาษาอังกฤษ
- บทความจากหนังสือพิมพ์เก่าทั้งที่เป็นภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
- สื่อ power point
- เว็บไซต์ต่างๆ
- ภาพยนตร์สารคดีใน Youtube ภาพยนตร์ข่าวและภาพยนตร์เกี่ยวกับประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ร่วมสมัย

14.5 การมอบหมายงานผ่านระบบเครือข่าย

อาจารย์ผู้สอนติดต่อกับนิสิตผ่าน e-mail และ Blackboard

14.6 การวัดผลการเรียน

การประเมินความรู้ทางวิชาการ	20%
การประเมินการทำงานหรือกิจกรรมในชั้นเรียน	20%
การสอบปลายภาค TDF (กำหนดสอบนอกตารางสอบ)	60%

เกณฑ์การวัดผล

ใช้เกณฑ์ตามภาควิชาตั้งไว้ คือ กรณีที่มีนิสิตน้อยกว่า 50 คน ตัดเกรดแบบอิงเกณฑ์ ดังนี้

A	=	80	คะแนนขึ้นไป
B+	=	75 - 79	คะแนน
B	=	70 - 74	คะแนน
C+	=	65 - 69	คะแนน
C	=	60 - 64	คะแนน
D+	=	59 - 63	คะแนน
D	=	50 - 58	คะแนน
F	=	49	คะแนนลงไป

15 รายชื่อหนังสืออ่านประกอบ

หนังสือภาษาไทย

[เครื่องทอง พิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ เจ้าสามพระยา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา](#). โครงการศูนย์บูรณาการศึกษาศึกษาโปษะจินดาและหอ尼ทธรรศนัรตคสิกร, โครงการศูนย์บูรณาการศึกษาศึกษาโปษะจินดาและหอ尼ทธรรศนัรตคสิกร

เครื่องประกอบพระราชอิสริยยศ ราชยาน ราชรถ และพระเมรุมาศ. กรุงเทพฯ : กองวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, 2539.

เครื่องถมเมืองนคร. นครศรีธรรมราช : โรงพิมพ์พิมพ์ฟื้นตั้ง, 2542.

จุลทัศน์ พยาฆรานนท์. สาระไทย : รวมบทความเกี่ยวกับวัฒนธรรมไทย. กรุงเทพฯ : สถาบันไทยศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2543.

ณัฐภัทร จันทวิช. เรือพระราชพิธี. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2539.

ณัฐภัทร จันทวิช (บรรณาธิการ). เครื่องประกอบพระราชอิสริยยศ สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์. กรุงเทพฯ : คณะกรรมการฝ่ายจัดทำจดหมายเหตุและหนังสือที่ระลึกฯ, 2551.

น. ณ ปากน้ำ. ศิลปะลายรดน้ำ. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2533.

น. ณ ปากน้ำ. ตู้พระไตรปิฎก : สูดยอดศิลปะลายรดน้ำ. กรุงเทพฯ : เมืองโบราณ, 2543.

นงคณัฐ ไพโรหกุลยกิจ. เรือพระราชพิธี. กรุงเทพฯ : ศูนย์เสริมปัญญาไทย, 2542.

นพวัฒน์ สมพันธ์. ลายปูนปั้น : งานช่างประณีตศิลป์ของไทย. กรุงเทพฯ : กรมศิลปากร, 2540.

นิตดา หงษ์วิวัฒน์. งานช่างศิลป์ไทย : ปูนปั้น เครื่องถมและลงยา เครื่องรัก ประดับมุกประดับกระจก. กรุงเทพฯ : คติ, 2555.

เน่งน้อย ปัญจพรรค. เครื่องเงินในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : เริงรัมย์, 2534.

บุญเตือน ศรีวรพจน์. รามเกียรติ์จากตู้ลายรดน้ำ. กรุงเทพฯ : สำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร, 2555.

พัชรินทร์ ศุขประมูล (บรรณาธิการ). ราชรถ ราชยาน ในพระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ, 2559.

เยาวนุช เวศร์ภาดา. ประณีตศิลป์ : มรดกแผ่นดินแห่งสยามประเทศ. กรุงเทพฯ : ธนาคารเพื่อการส่งออกและนำเข้าแห่งประเทศไทย, 2548.

โรม บุนนาค. บันทึกแผ่นดินตอน พระเมรุมาศ พระโกศ และราชรถ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์. กรุงเทพฯ : สยามบันทึก, 2551.

วิทย์ พิณคันเงิน. เครื่องราชภัณฑ์. กรุงเทพฯ : อมรินทร์, 2551.

วิภารัตน์ ประดิษฐ์อาชีพ. นำชมพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติวัดเบญจมบพิตร. กรุงเทพฯ : สำนักพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ กรมศิลปากร, 2553.

เศรษฐมนตร์ กาญจนกุล. ตู้ลายรดน้ำ. กรุงเทพฯ : เศรษฐศิลป์, 2559.

ส. พลายน้อย. เรือพระราชพิธี : กระบวนพยุหยาตราทางชลมารค. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า 2545, 2550.

สนั่น รัตนะ. ศิลปะลายรดน้ำ. กรุงเทพฯ : ศิลปประภา, 2545.

สาโรจน์ มิวซ์สม. ราชรถและราชยาน. กรุงเทพฯ : บริษัท เอส.ที.พี.เวิลด์, 2541.

สุรพล ดำริห์กุล. มรดกช่างศิลป์ไทย. กรุงเทพฯ : โครงการสืบสานมรดกวัฒนธรรมไทย, 2542.

หนังสือภาษาอังกฤษ

C. Prabha. Buddhist holy days and state ceremonies of Thailand. Bangkok : Prae Pittaya publishing, 1964.

Dhiravat na Pombejra. *Siamese court life in the seventeenth century as depicted in European sources*. Bangkok : Department of History, Chulalongkorn University, 2001.

Fine Arts Department. *Royal barges*. Bangkok : Fine Arts Department, 1988.

[Gerini, G.E.](#) *Chulakantamangala : the Tonsure Ceremony As Performed in Siam*. Bangkok : The Siam Society Under Royal Patronage, 1976.

H.G. Quaritch Wales. *Siamese state ceremonies : their history and function : with supplementary notes*. Richmond, Surrey : Curzon Press, 1992.

16 การประเมินผลการเรียนการสอน

16.1 ใช้การประเมินผลออนไลน์

16.2 การปรับปรุงจากผลการประเมินการสอนครั้งที่ผ่านมา

- ปรับหัวข้อการสอน

- ปรับปรุงสื่อ power point

- เพิ่มกิจกรรมทัศนศึกษาออกสถานที่

- เพิ่มการเชิญวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิมาบรรยายเสริมความรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอน

16.3 การวิเคราะห์ที่เสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (กำหนดคุณลักษณะ 4 ด้าน ได้แก่ สติปัญญาและวิชาการ คุณธรรม สังคม และการดำรงความเป็นไทย ในกระแสโลกาภิวัตน์)